

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kül-
dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyíltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyílttér scra 1 korona.

Panaszos vasárnap.

Bizonyos dolgokról Magyarországon nagyon ellentétesek a vélemények. Az egyik táborban azt mondják például, hogy ki kellene terjeszteni a vasárnapi munkaszünetet, mert a kereskedőknek is szükségük volna egy kis pihenésre s a kereskedők ugyanakkor azt mondják: „Az Istenért, humanus embertársaink, ne a pihenésünkről akarjatok ti gondoskodni, hanem a munkánkról, mert nem az a bajunk, hogy vasárnap sem jutunk egy kis pihenéshez, hanem az, hogy egész héten át se jutunk egy kis munkához!”

Ezt az ellentétet nem én formulázom, — ez az ellentét hetek óta áll az ország előtt és a jelentősége nem kicsi.

Szép az, a mikor az emberekben dolgozni kezd a humanizmus és minden áron boldogítani akarják a világot. De a humanizmusból is megárthat a nagyon sok, mint a hogy a virágok is meg tudják ölni illatjukkal az embert. Pedig akit megölnek, annak mindegy: széngáztól kellett meghalnia, vagy virágillattól. S ha a válságba jutott vidéki kereskedelemnek a ráoktrojált pihenés megadná a kegyelemdőfést: hát annak is mindegy volna már, hogy rosszakaratból pusztult-e el, vagy jóakaratból. Egészen mindegy. Meg volna ölte. Punctum.

Ma azonban még nem mindegy. Ma veszedelmesebb ellensége neki az a tulságos jóakarát, mint volna a legnagyobb rosszakarat, Miért? Ha kerekednék Magyar-

országon olyan ostoba áramlat, mely nyíltan hadat üzenne a kereskedelemnek és a kereskedőknek: akkor könnyű volna ellene a védekezés. Az állam volna az első, mely ijedten fujná le az ilyen esztelen háborút. Hiszen a kereskedelem nélkül meg sem tudna élni s ha a kereskedőknek fáj a fejük, az állam is hideg borogatásokat kénytelen a homlokára rakni. Ami az egyiknek fáj, fáj az a másiknak is. Az állam tehát csak magát védi, ha a kereskedelmet nem hagyja cserben. A nyílt rosszakarat ilyen formán nem volna a veszedelmesebb ellenség. A jóakarát a veszedelmesebbik. Mikor a humanizmus kezd prédikálni kegyetesen és sajnálni akarja a szegény kereskedőket, hogy holtra kell magukat fárasztaniok és nincs rá fizikai idejük, hogy egy kicsit művelődjenek, szórakozzanak, vagy éppen a hámból is kirugjanak: akkor az ilyen jóakaratot nehéz elhárítani. Mert bolondnak mondanák, aki a simogató kezét törnek nevezné. És bolondnak mondanák a kereskedőket, akik az ilyen humanizmustól jobban félnek, mint a tüztől, víztől, elemi csapástól.

S a kereskedők a mostani humanus akció során mégis úgy érzik magukat, mint az anekdota embere, akit úgy biztattak:

— Ha hárman is azt mondják, hogy beteg vagy, teküdj le!

Hát meglehet, hogy a kereskedők is kénytelenek lesznek lefeküdni. De azért mégis igazságtalan és veszedelmes rájuk

nézve ez az egész mozgalom, mely a vasárnapi munkaszünet törvényes kiterjesztésével akar rajtuk segíteni. Mert beteg ugyan a kereskedelem és kivált a vidéki kereskedelem, de az ő betegsége nem a pihenés hiánya, hanem a munka hiánya. Aki ezt a beteget gyógyítani akarja, ne pihenést adjon neki, hanem munkát. Hiszen az utolsó esztendő meg hozták a szomorú tapasztalást, hogy például a vidéki kereskedelmet mennyire nyomja a fővárosból szétutazó konkurrenzia s a mi még ennél is rosszabb: az Ausztriából is mozgósított verseny. Az a szegény vidéki kereskedő ugyan várhatta üzletében, hogy a fogyasztó közönség fölkeresse. Dehogy kereste föl! S miért is kereste volna, mikor a közönségnek ki sem kellett mozdulnia hajlékából s ott a saját portáján vetekedett minden megrendelésért a budapesti és a bécsi konkurrenzia. Az egyik vagy a másik okvetlenül elhalászta a megrendeléseket, a vidéki kereskedő pedig nyelhetette a száraz kortyokat. A vásáron ült a gyolcsos tót és elfogta előle a kis vevőket; a kuriákon megelőzték az utazók és elszedték előle a nagyobb megrendeléseket. A vidéki kereskedőnek igazán csak az jutott, ami maradt. Neki csak egy ügynöke volt: a véletlen. Amit ez hozott, az volt a közönsége. Látnivaló tehát, hogy bőven kijutott neki a pihenésből.

S most még több pihenést akar neki a humanizmus kierőszakolni. Ne, az istenért, ne több pihenést! Több munkát in-

TÁRCZA.

Este.

Késő este magányomban,
Félig ébren s fél álomban,
Feltűnik a multnak képe.
Elsiratom: vége, vége.

Egymást váltja a sok emlék
S szobám mintha fényvel telnék,
Beragyogja lelked fénye!
Elsiratom: vége, vége.

Csak még egyszer végbucsurá
Láthatnálak! . . . S látlak újra,
Édes hangod cseng a légbe,
Elsiratom: vége, vége.

Mellém ülsz, én átkarollak,
Kék szemeid rám mosolyognak;
Rám mosolyg az égi béke:
Elsiratom: vége, vége.

Szobámnak ajtaja nyílik,
Boldogságom álma tűnik,
Elüzi a lámpa fénye;
Elsiratom: vége, vége.

MÁTHÉ JENŐ.

A fehérarczú varázsló.

Irta: Cholnoky Viktor.

Mikor Sang-haiba beköszönt a tavasz közeledtét jelentő nagy esőzés, akkor igazán nem lehet egyebet tenni, mint a Hotel des Colonies szelős arkádjai alá menekülve, jó társaságban fogyasztani a teát, vagy a „sodarohit brandy“-t.

Hajnaltól fogva csurgott az eső, párolgott a föld s a nedves hőség valósággal tűrhetlen lett volna máshol, mint ott az arkádok alatt. Négyen ültünk együtt; Ledruy ur, egy francia bányaszindikátus mérnöke, aki sokat járt északi Kinában s állítása szerint úgy ismerte a kínai népet, „mint saját zsebjét“; Sherburn mérnök, a ki viszont Kína déli részén járt sokat, Hju-min-hü, ami kedves, művelt kínai barátunk s én magam, aki csak rövid idővel előbb érkeztem a Mennyei Birodalomba.

Természetes, hogy Ledruy is, Sherburn is folyton engem oktattak, hogy hogyan viseljem magamat, mit tegyek, mit egyem, mit ne tegyek, mitől tartózkodjam stb. Természetes az is, hogy egyetlen egy pontban sem értettek egyet. Azaz, hogy igen, egyetlen egy pontban teljesen azonos volt a véleményük. Ebben:

— Soha vizet ne igyék!

De hogy mit igyam, abban már megint nézeteltérés volt köztük. Ledruy szerint erősen megkonyakozott tea óy meg a betegségtől, Sherburn szerint csak a szódás whisky, vagy a genever az, amely elejét veszi a különben biztos dizentériának.

Most éppen arra oktattak, hogy hogyan kell bánni a kínaiakkal, milyen a benszülöttek természete. Hju-min-hü barátunk csak hallgatott és néha-néha jóízűt mosolygott a hosszú harsa bajusza alatt. Ledruy hosszasan oktattott, hogy milyen veszedelmes nép a kínai, hogyan kell tőle óvakodni, különösen most, mikor a san-tungi események felzavarták az egész ország nyugalmát s felbőszítettek mindenkit az idegenek ellen.

— A kínai alattomos, rosszlelkű és orgyilkos! jellemezte őket sommásan a francia.

— Megengedem, hogy alattomosak, de rosszlelkűséget nem lehet rájuk fogni, válaszolt Sherburn. Legfeljebb kissé kárörvendők. Orgyilkos voltokról még szó sincs, hisz olyan gyávák, hogy egy férfi egész sereget megszalajthat közülük. S a mellett babonásak a végtelékig. Ezt a gyengélyöket ki lehet használni; aki egy kicsit ügyesen viselkedik, a babonás voltak révén elkergetheti maga egy egész falu lakosságát. Nekem volt egy ilyen esetem.

— Ugyan mondja el, kérem szépen! kérem én, egész izgatottan a kíváncsiságtól.

— Halljuk, halljuk, szólalt meg Hju-min-hü is, sajtárságos selyp angol kiejtéssel.

— Szívesen szólt a mérnök.

S nagyot hörpente sárgás-barna brendykeverékéből, elkezdte mesélni a kalandját:

— Két esztendővel ezelőtt a Sárga-folyó partvidékén akartam tanulmányozni a régi kínai vízszabályzó gátakat. Több hétig tartó kirándulást terveztem s ezért nagy, nehézkes házhajóval indultam neki a folyók Óregapjának. Össze-vissza

kább. Az állam igen is helyes nyomon jár, a mikor törvényt készít elő, mely a magánfogyasztót visszaadja a vidéki kereskedelemnek, megtöltvén az utaztató kereskedelemnek a magánfogyasztó közvetlen fölkeresését. Ennek örvend a vidéki kereskedelem, örvend a komoly nagykereske e em és örvendhet a közönség is. Azonfelül ez hazafias dolog is, mert ki fogja szorítani a vidékről az osztrák konkurrencziát. Ez látszatra nem olyan humánus mozgalom, de hazafias, okos, hasznos és a vidéki kereskedelemnek munkát szerez. Ez tehát gyógyító mozgalom. De a vasárnapi munkaszünet kiterjesztése csak látszatra humánus, látszatra okos: igazában senkinek se volna jó. A kereskedőnek nem, mert annak a rossz üzletviszonyok közt most is a sok pihenés a baja; az alkalmazottnak sem, mert ha még inkább kevesedik a munka, még több alkalmazott lesz faczérrá s a közönségnek sem, mert az egész heti munkája után mostanig vasárnap délelőttre haszálhatta bevásárlásait, de ezentul a munkaidejéből lesz kénytelen magának egy kis időt ellopni, ami maga is veszteség.

A kereskedelmi minisztériumból mostanában küldték ki a tapogatózó kérdést, hogy vajjon a szaktestületek mit szólnának a vasárnapi munkaszünet kiterjesztéséhez. Ugy tudjuk: ezek a szakvélemények majdnem kivétel nélkül minket igazolnak. A komoly testületek is azt mondják:

— Nem az a bajunk, hogy vasárnap se jutunk egy kis pihenéshez, hanem az, hogy egész héten át se jutunk egy kis — munkához . . . **Kabos Ede.**

Tanácsülés.

(T. G.) A mult héten, hétfőn délután viharos ülése volt az előjárásnak.

A magtárról és annak kezeléséről folyt a vita, különösen a Jáger-féle sikkasztásból és az azóta felszaporodott hátralékok behajtása, illetőleg törlése tárgyában.

Kubicsek János vezette be a tárgyalást, hevesen támadván az előjárásról, illetőleg a magtár kezeléséről azért, a miért annyira felhagyta szaporodni a magtári tartozásokat, hogy ez ma már több száz métermázsza gabonamennyiségre

ötven voltunk a halyón: én, Szing-fo a szolgáló és szakácsom egy személyben és három hajóslegény. Szing-fo kínainak született, de a szü-kaj-veji missziárusoknál nevedett, keresztény hitben; tanult valamely számvetést is, tudott főzni . . . majd később elmondom: hogyan . . . és angolul egész jól beszélt. A három matróz szelid esendes természetű legény volt, itt Sing-haiban hozzászoktak már az európaiakhoz, nem féltek sem a fehér arczomtól, sem a kék szememtől.

Mikor berakodtunk a hajóra, Szing-fo a sok holmi közt beszállított egy egész leölt ürüt is, hogy ne kelljen mindig konzervból élnünk, ehessünk néha friss húst is. Kora hajnalban indultunk el s utasításomhoz képest mindig a parthoz közel hajóztunk, hogy tanulmányozhassam a szabályozás ősi maradványait. Ott álltam fényképező készülékemmel a hajó orrában s mikor egy-egy falu alatt haladtunk el, jól mulattam azon, hogy dühöngenek rám a benszülöttek. „Jan-koe-ce! Jan-koe-ce!” hangozott felém ilyenkor a kiáltás. Ezzel a névvel, a mi „idegen ördög”-öt jelent, tisztelték meg a partvidék lakói, ahol csak észrevettek.

Szing-fo, aki kínai léte régebbi is volt (Hjumin-hü — e szóknál zavarodottan mosolygott), ilyenkor mindig csak azt mondogatta, hogy nem volna tanácsos közibük menni, mert agyonvernének bennünket. A három matróz meg, akik jól megértették a gunyolódó és goromba kiabálást, az öklével meg az evezőkkel fenyegette a parton összeszaladt népsokaságot.

Négy vagy öt napig nem is kötöttünk ki sehol. Ötödnap, mikor reggel felébredtem, valami

rüg. Ez okból fegyelmi eljárást indítványozott a kezelőség ellen, a minek van is némi alapja, mert hogy ez a rengeteg hátraléki tartozások oly horribilis összegre rug, annak csakugyan nem más, mint közvetve az előjáróság s közvetlen a kezelőség az oka.

10—16 évi hátralékok vezettetnek a számadásokban a nélkül, hogy valaha annak behajtását még csak meg is kísérelték volna.

Az adósok nagy része azóta elhalt, vagy elvagyontalanodott, sőt sok helyt a kezesek is elhaltak és elvagyontalanodtak.

Nem zárkozhatunk el annak constatalásától, hogy a közel multban is mily könnyelműen járt el a bizottság a gabona osztások alkalmával, különösen Csizmás János és Zelei Antal elnökök a hiteligenylok anyagi és erkölcsi viszonyainak elbírálása alkalmával. Nagy részét a behajthatlan hátralékoknak oly tartozások képezik, hol sem az adósnak, sem a kezeseknek semmiféle biztosítékaik nem voltak, sem anyagi, sem erkölcsi s ezek egy és ugyanazon időben egy másért jót állólag vették igénybe a magtár jótéteményét a nélkül, hogy valaha még csak gondolatukba is lett volna tartozásaik visszafizetése.

Nagy hiba volt, hogy az adóst soha fel nem szólították tartozásának megfizetésére, a kezeseket pedig soha nem értesítették, hogy az adós kötelezettségének nem felelt meg.

10—16 éves hátralékoknak és ezek kamatos kamatainak — melyek a tőkét megháromszorozták — megfizetésére azokat a kezeseket ekzevalni, kiknek fogalmuk sem volt arról, hogy őket eme kötelezettség máig is hatványozva terheli, nem helyes dolog, sőt törvénytelen is.

Már pedig a tanács erre az állápontra helyezkedett, illetőleg ily irányban kívánt a közgyűlésnek előterjesztést tenni.

Ez ellen Temesközy Gerzson tanácsnok a tegnapi előtti közgyűlés elé oly értelmű írásbeli indítványt nyújtott be, hogy tekintettel a fennforgó szabálytalanságokra, melyekért az adósok és kezesek nem okolhatók, — a követeléseknek bírói uton való érvényesítésénél irányul szolgáló törvényes intézkedésnek megfelelően csupán a tőke és ennek 3 évi kamata erejéig történjen a behajtásra intézkedés, — az oly hátralékok pedig, melyeknél az okmányok hiányoznak, vagy ahol az adósok elhaltak, elszegényedtek, törlődésnek, illetőleg a törlés iránt intézkedés tétessék.

Kubicsek János tanácsnok aztán — tekintettel a magtár abnormis állapotára, a gabonakezelés nehézségére, valamint azon körülményre, hogy a magtárnak — mint közhasznú intézménynek fenntartása idejét multa, — azon indítványt tette, hogy a gabonakészlet azonnal eladassék, az összeg a takarékpénztárban elhelyezve levő

rettenetes szag ütötte meg az orromat. Mintha égett faggyu büze a megpörkölődött szőr illatával keveredett volna össze. Mi a manó lehet ez? Rosszat sejtve, gyorsan felöltözököttem s a konyha felé siettem, a honnan a borzasztó illat szerte áradt. Ott kotyvasztott valami egészen fekete hús darabot Szing-fo egy piszkos lábában.

— Mi az ördögöt csinálisz, ember? kiállottam fel elszörnyedve.

— Mutton chops! felelt Szing vigyorogva. A szerencsétlen ember ötödnapos húsból akart ürüszületet csinálni! . . . De nem üzőm a dolgot. A vége az lett, hogy elhatároztam, hogy a legközelebbi faluban kikötünk és veszünk friss húst. Szing minden ellenkezése hiába való volt, szilárdan ragaszkodtam ehhez a szándékomhoz.

Délután feltűnt a távolban egy kis falu. Azonnal még közelebb mentünk a parthoz s csak lassan haladtunk előre a csendesen folyó víz ellenére is, mert a meder tele volt hosszú, keskeny homokzátonyokkal. Vigyázni kellett minden evezőcsapásra. A falu népe már felfedezett, aprajagyja ott állt a parton és dühösen süvítette:

— Jan-koe-ce! Jan-koe-ce!

Erre a kiabálásra a matrózaim is felnéztek, nem ügyeltek a hajóra s a következő pillanatban heves zökkenéssel szaladtunk fel egy homokzátonyra, épen szemben a faluval. Megfeneklettünk.

Soha azt az örömet nem láttam, ami erre a parton kitört. Az emberek ujjongtak, ugráltak, az asszonyok sivalkodtak, a gyerekek a sapkáikat dobálták a levegőbe. Baja történt a gyűlölt idegennek!

1000 forinton fölüli tőkéhez csatoltassék és valamely kulturális jótékony intézményre fordítottassék.

Komáromy József, Temesközy Gerzson és Lukács Gyula oly értelmű hozzászólása után, — hogy a kiosztás szokásos idején a magtárnak egyszerre leendő beszüntetése az azt igénybe venni szokott lakosságnál nagy károsodást idézne elő, — a tanács abban állapodott meg, hogy e tavaszon még — megfelelő garantiák mellett oszt ki gabonát, a felesleget azonban júliusban eladja s így a magtárt a jövő évben megszünteti.

Végül Lukács Gyula tanácsnok egy régebbi indítványához képest a községi alapszabályok terjesztettek elő, melyek közhasználatra a közönség számára kinyomatandók lesznek.

Az alapszabályok átvizsgálására, esetleg módosítványok javaslatára a bíró, a két jegyző, Kubicsek János és Lukács Gyula tagokból álló bizottság küldetett ki.

Ezzel a gyűlés véget ért.

Közgyűlés.

(T. G.) Igen szép számban — 45-en — jelentek meg városatyánk a f. hó 23-án tartott rendkívüli közgyűlésen.

Az első tárgy a közdülő-utak és vakmesgyék felméréséről felvett mérnöki térkép és leírások előterjesztése volt.

Tárgysorozat előtt Kubicsek János tanácsnok 3 beadványt terjeszt elő, a mai tárgysorozatokhoz, ezek egyikében az erdő birtokosság az erdő közli utat magán útnak kívánja kijelöltetni, a mi ellen a közgyűlés nem érdekelt tagjai határozottan opponáltak. Hay mérnök ezt közdülő útnak állítja, miután már a tagosítási térképen is ugy van feltüntetve. Kótyán József a közgyűlés illetékességét kifogásolta, míg Egedi József a beadványra határozatot kíván. Ehez csatlakozott Komáromy József is, úgy azonban, hogy ezen hozandó határozathoz az érdekeltek ne járuljanak.

Élénk eszmecsere után abban állapodott meg a közgyűlés, hogy döntsön a felsőbb fórum.

Máthé József előadó felolvassa a munkálat fölülvizsgálata alkalmával felvett terjedelmes jegyzőkönyvet, mely alkalommal Egedi József tett pár kifogást, melyek azonban figyelembe nem vettek.

Közben Sági János kapott egy imparlamentális kifejezésért elnöki rendreutasítást.

A szelei utnak Laczkó Pál tanyájánál való megtörésének meghagyásánál lett figyelemre méltó felszólalás, melyre nézve a bizottság ama javaslatával szemben, hogy bizonytalan időre, az érdekeltek anyagi károsodásának elkerülése céljából maradjon a mostani állapotban, — Egedi József az út egyenes vonalának helyre állítására határidőt kíván kitűzni.

A bizottság javaslata elfogadtatott egyhan-

Jött sebesen lefelé a folyón egy nagy bárka. Gyékényvitoráit dagasztotta a szél, az orra vízmentén is hullámot turt. A legénysége is észrevette a kinlódásunkat. Az örömről talán még sokkal jobb volt, mint a parton-állóké. A földhöz verték magukat, úgy nevettek, ujjongtak s hallatták utálatos selyp gunyolódásukat. A kormányos is felugrott s szaladt előre, együtt nevetni a többivel. S ez lett a végzetük.

A kormányzatlanul maradt hajót elkapta a víz sodra s egyenesen hajtotta neki annak a zátonynak, melynek alsó végén mi voltunk fennakadva. Ijedten kapkodott erre a legénység a csákyák után, de már későn, a dsunka teljes erővel odavágódott a zátonyhoz, az árboz nagyot bókolt, a kormányos fejjel előre zuhant bele a vízbe . . .

— Nagyszerű! kiállottuk Ledruy is, én is, elragadtatva.

Még nagyobbyszerű volt az, — folytatta Sherburn — hogy a következő pillanatban mi megszabadultunk. Az a víztömeg, melyet a bárka tölt maga előtt, keresztülömlött a homokzátonyon s ugyanakkor emelte fel és tette lengővé a hajónkat, mikor amazoké megfeneklett.

— Nos és aztán? kerdeztem én.

— Nos — fejezte be Sherburn — azóta a Hoang-ho vidékén van egy falu, amelyben titokzatos regéket tudnak mondani egy fehérarcú varázslóról, aki parancsol vizeknek és szeleknek és rettenetes bünteti azokat, akik csufolni merészelik.

gulag, Egedi József indítványára, hogy az egyenes útvonal 10 év alatt helyreállítsák, szavazás rendeltetett el s 6 szótöbbséggel Egedi indítványa elfogadtatott, a mi ellen azonban Laczkó Pál óvást jelentett be.

A fölülvizsgálati jegyzőkönyv ezután elfogadtatott.

A második tárgy a magtárhátralékok behajtása tárgyában a tanács javaslata volt.

Melyre nézve Kubicsék János amaz indítványa lett felolvasva, mely szerint töröltessenek a behajthatlan hátralékok, de számadók számoltasának meg hogy mily arányu vesztesége van a magtárnak a könnyelmű kezelés által s e tekintetben fegyelmi eljárás indíttassék meg a mulasztók ellen.

Ezen indítványra nézve akként határozott a közgyűlés, hogy a behajtás és felszámolás alkalmával fogja érdemlegesen tárgyalni.

Temeskőzy Gerzson tanácsnok amaz indítványát, hogy a Jáger-féle sikkasztásból származó hátralékok töröltessenek, a többi hátralékokból pedig csak a löke tartozás és ennek három évi kamatai hajtassanak be végrehajtás útján, — a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

Ezzel a gyűlés 1/2 7 órakor véget ért.

KIRÁLY KÁLMÁN.

Midőn ősszel a gyümölcs megéri, lehull. Azután lehullanak a lombok, elszáradnak a virágok, a kedves éneklő, csicsérgő madarak elnémulnak, elköltöznek jobb hazába. A természet ilyenkor gyászol, nagy halottja van, temeti lombjait, temeti virágait, szépségét, mindenét s végül szép fehér szemfedővel borítja be letarolt virágait.

Szomoru az őszi hervadás, de ebbe beletnyugszunk, mert így követeli ezt a természet örök törvénye.

Ilyen az ember élete is. Szeret, örül, küzd, fárad, szenved, nyomorog, aztán meghal, de beletnyugszunk ebbe is, . . . mert ez az ember végzete.

De ha a teljes pompájában diszlő tavasz virágait letarolja az elemek hareza, ha élte tavaszán ragadja el a reményekkel teli ifjút a halál, az nagyon fáj, nagyon szomoru, ebbe nem tudunk bele nyugodni soha.

Igy fejezi ki ezt egy gyönyörű költeményében Arany János:

„A gyümölcs hull — semmi — érett,
Hallgat a lomb — semmi — szólt:
Öltsön a mező fehéret
— Semmi — oly dús zöldje volt.

De ha bimbó fővel asznak
A virágok, óh az fáj
Ha reménye új tavasznak
Most születve sirba-száll.”

Egy ifjút ragadott el közülünk a kérelhetetlen halál, egy ifjú papnövendék lelhelte ki nemes lelkét pénteken, e hó 23-án a déli órákban, Király Kálmán.

Abonyban, 1879. évben született. Szülei egyszerű értelmes polgár emberek, kik fiukat józan gondolkodásban, vallásos értelemben nevelték.

Elemi iskoláit Abonyban végezte, hol már korán felismervén az ifjú tehetségét, elhatározták szülei, hogy tanult embert nevelnek belőle.

Szolonokra vitték először gymnásiumba, hol teljesen megfelelt a hozzá fűzött várakozásnak, mindig jeles bizonyítvánnyal örvendeztetve meg szüleinek áldozatát, fáradozásait. Itt láttam még, mint egészséges, piros pozsgás, csinos fiút, ki egészségének úgy látszott nem ártalmára, de sőt hasznára van a lelki táplálék, a szellemi munka.

Szolonokon jól bevégezvén a négy osztályt, meghalt édes anyja kívánsága, szülei óhaja, de meg saját hajlama is a papi pályára felvonzották s Vácra ment tanulmányait folytatni.

Vácson nagy kitartással, szorgalommal tanult, míg nem 1899. évben az érettségi vizsgát dicsérettel kiállotta s beléphetett hová szíve vonzotta, a papok közé.

Már ekkor a megfeszített szellemi munka, a folytonos benne ülés aláásták az ifjú egészségét, ki úgy is gyenge szervezettel bírván, megkapta a tüdővést, mi hamarosan elbánt szegény fiúval.

Mily örömmel jött haza először, mint első éves papnövendék a hosszú kék ruhában, hogy vágyait immár elérni látta.

Mily boldogság tükröződött apjának szemében, midőn egyetlen hőkvánságát már-már tel-

jesülni látta, azt leírni nem, csak érezni lehet. S most mindennek vége, oda, abba a hideg sirba temetnek minden vágyat, minden örömet, honnan nincs többé visszatérés.

De nem . . . a természet újra virágzik, a fa újra rügyezik, a lomb újra hajt, ha jó a tavasz, csak az ember enyészne el örökre? Nem, az nem lehet.

Igen viszont fogjuk még látni kedveseinket s ti is kedves szülők a most sirba tett kedves halottat, kell, hogy viszont lássuk majd, ha jó az utolsó napon az Úr hatalommal és dicsőséggel.

Mi pedig kívánjuk, hogy találja meg ott fenn az ifjú azt a boldogságot, amit itt a földön elérni nem tudott.

T. J.

Kérelem.

Felkérjük úgy a helybeli, mint a vidéki azon t. előfizetőinket, kik előfizetésüket még mindezeideig nem küldték be, azt mielőbb szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap szétküldésénél zavarok forduljanak elő.

Tisztelettel
a kiadóhivatal.

MI UJSÁG?

— **Por és hamu.** A kath. egyház f. hó 28-án szerdán a bűnbánat időszakába lép. E napon lezárkóznak a farsangi dinom-dánomok s egyház gondos atyáként figyelmezteti híveit, hogy mindennek van határa. A mulatozások után emelje fel szeméit az ég felé a jámbor hívő elmélkedjék a nagybőjt tartamán a megváltás fenséges munkájára s gondolja meg, hogy itt a földön mulandó minden, hogy csak por és hamu vagyunk. Ennek symbolizálására az egyház szentelt hamuval kereszt alakban jelöli meg híveinek homlokát.

— **Hymen.** Szüts Erzsike, a helybeli postahivatal aranyos kedélyű kezelőtisztje jegyet váltott László István budapesti vasúti hivatalnokkal. Zavartalan boldogságot kívánunk. — — Hollovári hollósi Orbán Elek, megyei hivatalnok jegyet váltott Gyíng Olga kisasszonnyal, Gyíng Sándor nyug. adólist kedves leányával. Gratulálunk.

— **Király Kálmán** papnövendék temetése ma d. u. 3 órakor fog az I kerületben levő szülői háznál megtartatni, a róm. kath. egyház szertartása szerint. A sírnál Temeskőzy Gerzson fogja a hült tetemet elbucéztatni.

— **Márczius idusa.** Márczius 15-én tartatni szokott hazafias ünnepélyt kívánja felújítani a helybeli függetlenségi 48-as kör. E célból tegnap este gyűlést tartott, melyre az összes helybeli egyleteket is meghívta. Ezen gyűlésen állapították meg az ünnepély programját s a szereplőket választották meg. Az iparos dalárda is készül az ünnepélyre.

— **Adományozás.** Antos János a róm. kath. munkás egyesület részére 10 koronát ajándékozott, a miért az egyesület tiszteletbeli tagjává megválasztotta.

— **Névmagyarosítások.** Czihovszky Lajos helybeli pályafelügyelő vezeték nevét „Oroszvári“-ra, Lipák György helybeli pályőr pedig „Liptai“-ra magyarosították.

— **Helyreigazítás.** Lapunk mult számában a tea-estélyre vonatkozó közleményben felsorolt díszes hölgykoszorúból Szombathy Jánosné, Szüts Istvánné és Tesik Józsefné nevei, a szedők figyelmetlensége folytán kimaradtak, midőn ezt helyreigazításképpen constatáljuk, a tévedésért bocsánatot kér a Szerk.

— **Polgári kör közgyűlése.** A polgári kör f. hó 11-én vasárnap d. u. tartotta évi rendes közgyűlését Komáromy József elnöklete alatt, melyen az elmúlt 1899. évi számadások és a jövő évi költség előirányzatok vizsgálattak, illetve terjesztettek elő. Úgy a számadások, mint a költség előirányzat egész terjedelmében elfogadtatván, a tisztviselők számadás kötelezettségei alól felmentettek. Miután Komáromy József elnök, az elmúlt évi működésről beszámolván az összes tisztviselők nevében is lemondását bejelentette, ezen bejelentését illetve a lemondását azonban a közgyűlés nem fogadta el, hanem újból egyhangú-

lag elnök Komáromy József, pénztárnok Beviz Pál, jegyző Mózes Imre, igazgató Szaniszló Soma, könyvtárnok Kovács Béla és 12 igazgatósági és 4 számvizsgáló bizottsági tag egyhangulag megválasztottak. Végül Arany Sándor közgy. tag igen szép lendületes beszédben emlékezett meg a kör fejlődéséről, keletkezéséről, régi fennállásáról, majd indítványozta, hogy ideje lenne, hogy a kör saját helyiséget vásároljon magának. Ezen indítványával egyidejűleg Arany Sándor 100 korona állapítványt tett a házvételre. Komáromy József elnök a kör nevében megköszönvén ezen ajándékot azon óhajnak adott kifejezést vajha löbben volnának olyan nemes szívűek, úgy a kör nem sokára saját helyiséget vásárolhatna magának. (Beküldetett.)

— **Mulatságok.** A „Kath. Munkásegylet“ adósságának részben törlesztése javára saját helyiségeiben ma este tartja farsangi táncmulatságát. Belépti díly személyenként 1 korona. — A „Kath. Olvasóegylet“ holnap tartandó táncvizgalmára vettük a következő tartalmu meghívót Az abonyi „Katholikus Olvasóegylet“ 1900. február 26-án. hétfőn az ipartestület összes helyiségeiben saját könyvtára javára zártkörű táncvizgalmat rendez, melyre kívül czimzett urat és b. esajádját tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté este 1/2 8 órakor. Belépti-díj: Személyenként 1 korona; páronként 1 korona 60 fillér; családonként 2 korona. A talpalávalót az első zenekar szolgáltatja. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — Mindkét jótékony-célú mulatságot melegen ajánljuk az érdeklődő közönség pártfogásába.

— **Sorozás.** Az idei sorozás az abonyi járásban f. évi márczius 7., 8., 9. és 10. napjain fog megtartatni. — Felvannak hiva az I-ső korosztályban az 1879., a II-ik korosztályban az 1878. s a III-ik korosztályban az 1877. évben született védkötelesek. Abonyi községi illetőségű ujonczok 7-én állanak elő és pedig reggel 8 órakor az I., 10 órakor a II., 11 órakor a III. korosztálybeli ujonczok. Sorozási hely a nagyvendéglőben levő polgári kör helyiségei.

— **A iparos ifjuság** által mult vasárnap az ipartestület helyiségeiben rendezett álarozos bál kitünően sikerült. Az összes helyiség zsufolásig megtelt mulató közönséggel, kik között igen sok maszk volt s a mulatság a legjobb hangulatban egész a reggeli órákig tartott.

A mulatság bevétele 353 korona 20 fillér.
Kiadás . . . . . 93 korona 76 fillér.

Tiszta jövedelem . . . . . 259 korona 44 fillér

lett; melyben felülfizetéssel járultak: Korossy Albert, Reinle János, Lukács Gyula, Hoy Nándor, Löffler Miksa 1—1 korona; Szikszai Pál, Soós Antal 40—40 fillér. A mulatság jövedelméből egy díszes könyvszekrényt és könyveket vásárol az ifjuság az ipartestület részére.

— **Titokzatos halál.** A szolnoki rendőr kapitány értesítése szerint paládicsi sziget alatt egy 4—6 hetes leány gyermek hulláját fogták ki a Tiszából. A hulla Szolonokon f. hó 11-én temetett el a r. kath. temetőbe.

— **Kézrekerült betörő.** Sivó Jenő nagybirtokos kárára elkövetett betörés tettesét Nagy Ambrús személyében, aki itt Abonyban Raj Ferencz előfogatosnál volt mint kocsis alkalmazva — a helyi esendőrség a lopott löszerszámokkal együtt kézre kerítette. Itt sült ki a esendőrségtől ellopott dísznok ügye-baja is. A vizsgálat érdekében többet ez idő szerint nem közölhetünk.

— **Fakiosztás.** A város előjárósága az eperfáknak 4 fillérért való kiosztását rendelte el, ezen fák azonban csak közutakon ültethetők.

— **Rékasiak a miniszternél.** Régen s eredmény nélkül kérelmezgették a rékasiak, hogy a szolnoki irányban kedvezőbb vasuti-összeköttetésük lenne, mert ha Abonyban vagy Czegléden akadt hivatalos dolguk (sűrűn is járnak törvénybe) ősszel, télen s tavasszal a járhatatlan utakban, sárban (de minő sárban) tengelyen nem közlekedhetnek, kénytelenek Szolonokon éjjelre utazni Abonyba vagy Czeglédre. Míg ha a 8012. sz. vegyesvonat Hatvan—Szolonok közt reggel korábban közlekedne, nemesak e bajukon lenne segítve, de sőt alkalmasabb csatlakozás létesülne Ujszászon a Jászapáthi vasut utasainak s új csatlakozás lenne Szolonoknál az Abony—czeglédi reggeli vonathoz. Ez ügyben a minap járt Hege-düs Sándor kereskedelmi miniszternél Csizmadia Mátyás adóügyi jegyző s Urbán Domonkos köz-ségi bíró, Rékas, Ujszász és Jász-Ladány, stb.

III. évfolyam.

községek nevében szerkesztett kérelemmel. A miniszter a képviselőház miniszteri szobájában fogadta őket s nevezett jegyző előadva a fentebb elsoroltakat, a miniszter válaszával a legjobb biztatással helyezte kilátásba a kérelmük teljesítését. — Tehát még sem járnak majd a rékasiak a nagy sárban — falábokon.

— **A fiskális vonat.** A reggel Keeskemétre induló vonatot neveztek így el. Tényleg ennek a vonatnak az volt egyik főcélja, hogy az ügyes-bajosok a törvényszékhez kellő időben eljuthassanak. A téli menetrend egy nagyon szerelmes újítást csinált, úgy állították össze, hogy ez a vonat 9 óra után jutott Keeskemétre, a mikor már késő volt. A törvényszék s az ügyvédi kamara jelentést tett az üzletvezetőséghez, a kérelmet Darányi Ferencz ügyvéd adta át, kinek közreműködése után tényleg megváltoztatták az indulási időt, ezután a vonat Keeskemétre 8 óra után megérkezik.

— **A papírárak felemelése.** A budapesti papírkereskedők és papírgyári képviselők, esütörtökön konferenciát tartottak és elhatározták, hogy mintán a gyárosok papír árát felemeltek, ők is aránylagosan felemelik az összes papírok árát. Az áremelést azonnal foganatba vették és erről körözüvényt is tettek közzé.

— **Házassági tanfolyamok.** Az amerikai nők érdekes új mozgalmáról írnak a newyorki újságok. Williams Lujza asszonynak, ki hat év óta a legboldogabb házasságban él, az a szándéka, hogy iskolákat szervez fiatal leányok számára, valóságos házassági tanfolyamokat, amelyben megtanulhatnak mindent, amit tudniok hasznos és szükséges, mikor férjhez mennek. A házassági tanfolyamok nemcsak arra fognak szorítkozni, hogy a feleségjelelteteket sütni, főzni, varrni és egyéb gyakorlati háziasszonyi teendőkre kiképezék, hanem azt is meg fogják ott tanulni a hölgyek, hogy kell gyermekeket nevelni, a szépséget és egészséget ápolni és a mi a fő, hogy kell a férfiakkal bánni vagy ha úgy tetszik — elbánni. Ez utóbbinak tanítására fognak az amerikai házassági iskolákban legnagyobb súlyt fektetni. — Williams asszonynak az a terve, hogy New-York minden kerületében állít ily iskolát. Ha megvalósul ez a terv, Amerikában nemsokára okleveles menyasszonyokat vehetnek nőül a férfiak.

— **A „Magyar Szó”** című politikai napilap pályafutásának első havában immár meghódította az egész magyar olvasóközönséget. Szószólója ez a lap a tiszta és valódi liberálizmusnak s kíméletlen ostromója a liberálizmusnak köpenybe bújt reakciónak. Bátor és szókimondó, megmondja az igazat fölfelé és lefelé egyaránt. Pártoktól teljesen független irányítója egyedül a legtisztább szabadelvűség. Politikai cikkeit a legfényesebb tollú publicisták, tárczáit pedig a magyar belletárszika elismert künöségei írják. Vidéki és külföldi tudósítói kara révén gyors és megbízható értesüléseket közöl s minden közleményének az aktuális, eredetiség és érdekesség ad a napibelesű dolgok közül magassan kieme kedő értéket. Méltányolta ezt a közönség is, mely a „Magyar Szó”-ban friss, változatos eleven tollal megírt érdekes újságot kapott, mely újság külső beosztásában is lerázta magáról a rég megunt sablonok nyűgét. Nagy és becses erő, munkájában buzdítása az a hatalmas közönség, mely mindjárt megindulása napján melléje szegődött, jelölve annak, hogy szavát megértette s az lelkeben viszhangra talált. A „Magyar Szó” előfizetési ára egész évre 23 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 40 fillér. A „Magyar Szó” kiadóhivatala Budapesten, Sarkantyús-utca 3. szám alatt van.

— **Az angol-búr háború** most érte el tetőpontját. A mérkőzés színhelye immár a testvér-köztársaság: Oranje szabadállam. A maroknyi búr sereg esodlatos vitézséggel, fokozódó elszánással küzd a túlnyomó angol hadak ellen. Mintha csak a thermopylei hősök legendája újult volna föl. Nem csoda hát, ha nálunk is oly nagy az érdeklődés a délafrikai események iránt. E közérdeklődés fokozásához bizonyára hozzájárul a „Budapest” pol. napilap is, amely francia és angol harctéri tudósítók helyszíni följegyzései és vázlatai után nemcsak szövegben, de képeiben is úgyszólván lépésről-lépésre követi a háború menetét. De a „Budapest” más tekintetben is megérdemli a széleskörű pártolást, amelyben immár husz év óta részesül. Jól szerkesztett, fürgé magyarizáló újság amelyben mindenki megtalálja a maga olvasnivalóját. E mellett tekintve terjedelmét, rendkívül olcsó is: egy hónapra: 2 korona, negyedévre 6 korona, Az előfizetések a „Budapest” kiadóhivatalához Budapest, IV. ker., Sarkantyús-utca 3. szám alá intézendők.

K ö z g a z d a s á g.

(T. G.) A helybeli kaszálóbérlő társaság és a hatvangazda társaság f. hó 23-án közös gyűlést tartottak, melyen az állattenyésztés érdekében tett egy, régen elhanyagolt ügyben — előre való lépést.

Az általuk fenntartott legelőkön ugyanis olyan apa állatokat tartottak, melyeket az apa állatok vizsgálatára kiküldött bizottság nem győzött eléggé

kifogásolni, amiben nagy igaza is volt, mert bizony szemmel látható állat állományainkban a szarvasmarha elesenevészedése s ez által eme gazdasági ág meddősége. Hogy e miatt mennyi az anyagi károsodás a multban, ezt nem is volna olyan nehéz kiszámítani, ha más községek kitűnő szarvasmarhai piaczi árát a mieinkkel össze hasonlítjuk.

Úgy látszik, hogy a két társulat tudatára ébredt eme anomáliának s dicsőretea buzgalommal lát hozzá a mulasztott szükmarkuság okozta hátrányos pótlásához.

A közös gyűlésen elhatározta néhány kiváló minőségű szarvas apaállat beszerzését és pedig a megyei gazdasági egyesülettől.

A kaszáló bérlő társaság 2 magyar fajú bikát, a hatvan gazdatársaság pedig egy szimenthali bikát szerez be.

Epen ideje volt az ébredésnek, mert a gazdasági egyesület már megkezdte az apa állatok kiosztását.

A földmívelésügyi miniszter kedvezményes áron engedi át az egyesületnek az apa állatokat és az egyesület (ezeket szegényebb vagy t o v é k e n y e b b községeknek) még saját alapja felhasználásával tetemesebb kedvezményeket s részlet fizetésre osztja ki.

Ján. 30-áig megrendeltetett 22 db. simenthali s 4 magyar bika, kiosztott 16 simenthali bika.

Beszerzési források: alesuthi, v.-györki, bajnói uradalom, továbbá: László Zsiga, Endre Zsiga s Forster Kálmán gazdaságai.

Jelentkező községek: Szada, Isaszeg, Buda-kesz, Perbal, Mogyoród, Uri, Majosháza, Úporka, Jászkerekgyháza, Kun-Szent-Miklós, Palsi, Mácsa, Kisujfalu, Zsámbék községek.

A kiosztások folyamatban vannak s jól tesz a községek, ha idejekorán az egyesülethez fordulnak, mert a jó tenyész anyag igen kapós s kevés van.

Járási és r. t. városi gazdakörök létesítését is tervbe vette az egyesület, hogy egyes gazdasági vidékek mezőgazdasági érdekeiket önállólag, de

az anya egyesülettel kapcsolatosan mozdíthassák elő. A megindult mozgalom eddig eredményel biztat (egyes helyeken már szervezkedés is megtörtént) Félegyháza, Halas r. t. városokban, a duna-vecsei, félegyházi, n. kátai, monori, pomázi járá-sokban. Czegléden is élénken érdeklődnek ez iránt a gazdák.

Alapszabályokat készséggel küld a titkári hivatal. Reméljük sőt kívánatos, hogy ezen mozgalomra a gazda közönség csatlakozni fog, mert ez által csak saját érdekét mozdítja elő.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a FÖTÉREN (Havas Gyula ur házában) egy a mai kor igényeinek megfelelő

ezipész-üzletet

állítottam fel s azon helyzetben vagyok, hogy t. megrendelőimet kellő szakképzettséggel gyorsan és pontosan kiszolgálhatom.

Elvállalok minden e szakba vágó legkényesebb munkát is, a legdivatosabb szabás szerint.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel
BÁSTI GYULA
ezipész.

Forradalom

a kosmetika terén

UJ! UJ! UJ!
ártalmatlan ártalmatlan
CRÉME ARISTOKRAT.

Bámulatos és meglepő hatásu arcz és kéz- créme; — **teljesen ártalmatlan** és zsirmentes készítmény; — a legrövidebb idő alatt eltünteti az arcz és kéz mindenféle tisztátalanságát u. m. szeplőt-, májfoltot-, bőrtkát (mitessert) sőt hosszabb használat után az arcznak ránczait is elsimitja, eltünteti. **Hatásáért kezeskedem.**

Egy próba tégely ára **1** frt. **50** kr.
Egy nagy tégely ára **3** frt. — kr.

Poudre **Aristokrat** a legujabb arcz Poudre **teljesen ártalmatlan** anyagokból készítve, nappal vagy este használva rendkívül szép és elegáns arczszint ad. Kapható fehér, rózsza és crém színben.

Egy doboz ára **1** frt. **50** kr.

Megrendelések vagy utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközölhetők.

Léontine Clément
urhölgnél

Budapest, VII., Csengery-u. 8.